

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ, perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa

Et In octo Partes ... distincta ...

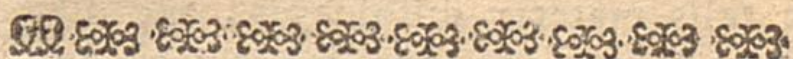
De Angelis Actibvs humanis, & Legibus

Vindalium, 1646

Cap. IV. Quid possint Angeli circa res corporeas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38834

DE ANGELIS. CAP. III. 17
tiores, eò maiori seruatorum, & militum
caterua stipati incedunt; Ita cum Deus
sit Rex regum, & Dominus domnantium,
cuius potestas est infinita, & immensa
maiestas, congruum fuit vt innumeram
Angelorum multitudinem crearet, qui
ipsi assisterent, eiusque iussa caperent.

CAPVT IV.

*Quid Possint Angeli circa res
corporeas.*

CONCLUSIO I.

Angeli non habent corpora sibi na-
turaliter vnita, interdum tamen as-
sumunt corpora. Prior pars probatur,
quia Angeli sunt substantiæ perfectæ: Po-
sterior ostenditur ex Scriptura quæ
Genes. 18. & 19. &c. introducit Angelos
ita apparentes hominibus, vt ab iis vide-
rentur, audirentur, & tangerentur; hæc
autem omnia saltem coniunctim specta-
ta, planè indicant, non fuisse visionem
imaginariam, sed alicuius corporis sub-
sensem cadentis.

Nota 1. Angelos posse assumere tum

corpora animata, vt patet in dæmoniacis, & in grege porcorum, de quo in Euangelio; tum à fortiori corpora mortuorum, cum hæc minùs resistent; tum corpora ex aëre, aliaue materia confecta, norunt enim condensare vapores, & exhalationes in modum nubium, aliorumque corporum consistentium, & impedire ne talis materia dissoluatur, aut diffluat: Non tamen concedendum est Angelos producere corpus aliquod ex nihilo, vt in eo appareant, cum talis productio soli Deo competat ex S. Thoma I. p. q. 45. art. 5.

Nota formationem illam corporum non excedere virtutem naturalem Angelorum. quare satis est quod dicamus, Deum ad illam concurrere tantum per influxum generalem; præsertim quia cum dæmones assumant corpora ob malos fines, non est conueniens dicere Deum, vt causam specialem, & propriam illis talia corpora præparare.

Nota 3. non esse rationem cur dicamus Angelos bonos & malos differre quoad materiam corporum assumptorum, cum eadem ad diuersos fines valere possit, vt patet, nam homines interdum similibus corporibus male vtuntur, aliàs benè; & dæmones nonnumquam

DE ANGELIS. CAP. IV 19
induunt corpora pulchra, ac majestatis
plena: quare sine fundamento dices bo-
nos ex cœlesti, malos verò ex terrestri
materia corpora conficere.

Nora denique ex Angelo, & corpore
non fieri vnum compositum per se, aut
vnum suppositum; quia ad primum, opus
esset quòd Angelus haberet rationem
formæ, & corpus materiæ. Ad secundum,
quòd corpus assumptum priuaretur pro-
pria subsistentia, & à subsistentia angeli
terminaretur, quod naturaliter est impos-
sibile, vt constat ex libro 2

CONCLUSIO II. Non potest
angelus in corpore assumpto exercere
actiones vitales quoad substantiam: eas
verò quæ sunt vitales quoad modum,
exercere potest quoad entitatem realem,
non tamen quoad modum vitalitatis.)
Prima pars ostenditur, quia cum An-
gélus non informer substantialiter, &
vitaliter corpus quod assumit sed tan-
tum per accidens illi coniunctus fit, sicut
motor mobili, hinc fit vt nequeat in tali
corpore exercere operationes vitæ; tales
siquidem operationes sunt vita actualis,
quæ potentiam vitalem, vitamque ra-
dicalem & substantialem necessariò sup-
ponit.

Præterquam quod ad operationem

vita exercendam, non tantum requiritur principium vitaliter informans, sed etiam corpus organis distinctum, & ritè dispositum ad actus vitales eliciendos. Hæc autem distinctio, & dispositio verè non habet locum in iis corporibus quæ ab Angelis assumi solent, sed tantum fictè & apparenter: quare repugnat quòd Angeli in eiusmodi corporibus exercent operationes verè, & substantialiter vitales.

Dices, generatio hominis est actio vitalis substantialiter; at potest Angelus in corpore assumpto generare hominem; ergo, &c. Respondeo minorem falsam esse, loquendo de potentia propria & perfectum propter rationes allatas, tum quia generatio de qua agitur, est processus à viuento coniuncto in similitudinem naturæ. Qua autem ratione possit Angelus efficere ut homo generetur, explicat S. Doct. 1. p. q. 51. art. 3. ad 6.

Secunda pars probatur, nam ex Scriptura constat angelos in assumptis corporibus loqui, ambulare, comedere, aliasque operationes reales exercere, quæ quoad entitatem & substantiam magnam habent convenientiam cum actionibus quas nos vitaliter exercemus, loquendo, ambulando, & comedendo.

DE ANGELIS. CAP. IV. 21

Tertia pars suadetur, quia vt prædictæ operationes fiant modo vitali, debent procedere à potentia vitali, & per certa instrumenta ad id à natura destinata: hoc autem non habet locum in casu de quo agitur, vt patet ex dictis; quare, etsi Angelus in corpore assumpto proferat fonos similes humanæ locutioni, non tamen propriè loquitur: sicut etiam impropriè comedit, aut ambulat, etsi cibos terat, & corpus quodam motu progressiuo cecat: istæ enim actiones proprie acceptæ, præter entitatem materialem, dicunt maximè ordinem ad virtutem quandam vitalem in membris existentem per quâ fiunt, & ad phantasiam per quam diriguntur; quare vt sic, tribui non possunt Angelis, quando in corporibus assumptis tale quid operari videntur. Vnde Angelus Raphaël Tobiaë 12. Videbar quidem (inquit) vobiscum manducare & bibere, sed ego cibo inuisibili & potu, qui ab hominibus videri non potest, vtor; vbi verbum videbar, satis indicat manducationem illam non fuisse veram, sed tantum apparentem.

CONCLUSIO III. Angelus est in loco per præsentiam ad locum, seu per indistantiã suæ substantiæ à spatio in

quo est.) Ratio est, quia prius est quòd Angelus sit præsens spatio per substantiã suam, quam quòd virtutem suam spatio applicet, aut in eo operetur; ergo per suam substantiam primò est in loco, non autem per applicationem suæ virtutis, aut per operationem.

Confirmatur, nam Angeli beati sunt in cœlo empyreo, neque tanquam ibi sũt in loco per applicationem suæ virtutis, cum illud cœlum non moueant, nec probabiliter dici possit eos circa illud aliter operari, ergo sunt in eo per suam substantiam, & realem præsentiam.

Nota 1. Angelum non posse simul esse in pluribus locis totalibus & adæquatis, quia locus Angeli adæquatus est ille, qui toti ipsius perfectioni respondet, eique commensuratur. At non potest Angelus simul esse in pluribus eiusmodi locis, quia iam singula non essent adæquata & totalia, contra hypothèsim, & Angelus esset in maiori loco quàm ab ipso occupari possit, quod apertè repugnat.

Nota 2. posse tamen Angelum simul esse in pluribus locis partialibus & inadæquatis; quia cum Angelus sit spiritalis, & ad minimum spatium se totum reducere possit, vt infra dicemus, nihil impedire potest quin totius spatij quod oc-

DE ANGELIS. CAP. IV. 23

cupat, possit alias partes deserere, & alias occupare: oportet tamen vt eiusmodi loca partialia sint inter se cōtingua, quia aliàs ad ea simul occupanda substantia Angeli diuideretur à seipsa, quod planè est impossibile.

Nota 3. non repugnare quin plures Angeli simul sint in eodem loco per præsentiam substantialem, quia cum eorum substantia sit spiritualis & indiuisibilis, ea locum non occupat, adeoque vna non excludit aliam ab eodem loco.

Confirmatur, nam anima rationalis, quia est indiuisibilis, est simul in eodem loco cum corpore, ergo à fortiori poterit vnus Angelus esse in eodem loco cū alio Angelo. Constat etiam ex Euangelio, integram dæmonum legionem eiusdem hominis corpus simul occupasse.

CONCLUSIO IV. Non habet Angelus terminum paruitatis quoad locum, habet tamen magnitudinis.) Prima pars probatur, quia potest Angelus se reducere ad punctum, ita vt non sit extra illud: cū enim sit indiuisibilis, & partibus carens, neque corpus aliquod informet, nulla ratio est cur necessario debeat occupare locum quantum; & quamuis esset forma alicuius corporis, & vt sic deberet illi quodammodo commensurari

quoad locum, nihil tamen obesset quin ex se posset existere extra tale corpus, & in eo statu præsentiam suam ad paruum locum, imò ad punctum contrahere.

Secunda pars ostenditur, nam si Angelus nullum haberet terminum quoad locum, sequeretur eum esse in omni loco, & consequenter dæmones esse in cœlo, & Angelos beatos in inferno; hoc autem repugnat Scripturæ sacræ, ex qua satis constat Angelos venire, discedere, ab vno loco in alium migrare, quæ & similia nō bene diceretur si Angeli omnem locum occuparent. Deinde ex communi omnium Patrum sententia, proprium dei est omnem locum occupare, vnde à nonnullis Diuinitas Spiritus sancti probatur ex eo quòd sit vbique, ergo dicendum non est talem vbiquitatem alicui creaturæ de facto competere.

Nota non esse verisimile quòd possit Angelus tantum spatij occupare quoad longitudinem, quantum ex illo deserit, quantum ad latitudinem; cùm enim substantia illius sit perfectionis limitatæ, locus etiam illi naturaliter debitus, quoad omnem dimensionem limitatus esse debet. Vnde cum probabiliter Angeli præsentia, qua potest occupare spatium, sit ad spheram,

DE ANGELIS. CAP. IV. 25
sphaeram, maiorem, vel minorem iuxta
cuiusque proportionem, dici potest nul-
lum Angelum posse suam praesentiam
extendere ultra diametrum suae sphaerae,
etsi quoad latitudinem se ad lineam con-
trahat.

CONCLUSIO. V. Angeli pos-
sunt moueri localiter.) Probatum 1. ex
Scriptura sacra quatenus Tobiae 12. Ra-
phael ait tempus esse ut reuertatur ad eum
qui misit illum, & Lucae 1. Angelus Ga-
briell ingressus est ad salutandum beatam
Virginem, & postea ab ea recessit, & c. 2.
quia cum Angeli non sint ubique. sed in
loco certo, & determinato, dici nequit
quod non possint se transferre ab vno
spatio ad aliud. cum talis facultas rebus
multo inferioribus tribuatur.

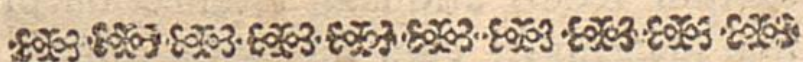
Vbi nota Angelum ex communi sen-
tentia, posse moueri motu continuo,
quia licet substantialiter sit indiuisibilis
& partibus carens, habet tamen virtua-
lem quandam extensionem, ratione cuius
potest ad certam sphaeram spatij praesen-
tiam suam diffundere. sicque potest lo-
cum quem occupat paulatim relinquere,
& vicinum similiter motu continuo, &
non interrupto subire.

Potest etiam Angelus ex communiore
sententia, moueri motu discreto, ita sci-
de Angelis. B

licet vt eodem instanti temporis totum locum adæquatum deserat, & simul totum alium occupet; tum quia oritur ex imperfectione corporum, quòd sic moueri nequeant, quia nempe cum variis cõstent partibus, necessariò debent priores partes loci priùs occupare, quàm posteriores; tum quia potest angelus totum aliquem locum simul deserere, & permanere in puncto illius, quidni ergo simile spatium totum simul occupare poterit? atque ita talis motus fiet in instanti, & non transeundo per medium participans.

Hoc tamen non caret difficultate, quia ad primum dici poterit, non tantũ oriri ex diuisibilitate corporis, quòd non possit totum simul locum occupare, sed etiã & maximè, quia debet mobile priùs peruenire ad partes loci proximas, quàm ad remotas. Ad 2. vero non esse parem rationem, quia vt angelus totum locum deserat, se reducendo ad vnicum illius punctum, non requiritur medium: vt autem occupet partes remotas noui spatij, requiritur medium, quod proinde priùs traiciendum est, quàm perueniatur ad extremum. Vnde videtur angelum non posse transire de loco in locum, nisi transeundo per medium tam parti-

DE ANGELIS. CAP. V. 27
cipans, quàm non partipans : neque Angelum posse aliter moueri motu discreto, quàm in ipso motu successiuo, quo continuè mouetur, breues aliquas morulas interponendo.

CAPVT V.

De intellectu Angelico & eius speciebus.

CONCLUSIO I.

Angeli intellectio non est eius substantia, sed accidens ab ea realiter distinctum. (Probatur 1. quia Angelus est mutabilis ab intrinseco in actibus intelligendi, & non in substantia, ergo substantia Angeli non est actus intelligendi: antecedens probatur, nam Angelus beatus potest carere visione beatifica, aliisque intellectiōibus supernaturalibus, quæ proinde non sunt idem cū substantia Angeli; cumque intellectiōes istæ nobilissimæ sint superadditæ substantiæ, sint que accidentia, dici non potest quòd aliæ intellectiōes inferioris ordinis cum ipsa Angeli substantia identificentur.

B 2